

Iedereen vijf jaar langer gezond leven

Coalitie Gezondheid & Zorg aan de slag met vijf VWS-missies

Een veelzijdige maatschappelijke coalitie van burgers, bedrijven, onderzoekers en overheid gaat aan de slag met onze gezondheid. Samen met preventie- en zorgprofessionals werken zij aan een nieuwe aanpak van gezondheid en zorg, waardoor we in 2040 vijf gezonde levensjaren meer kunnen genieten. De tot nu toe weerbarstige sociaal-economische gezondheidsverschillen moeten daarbij met 30% afnemen. Dat is de centrale missie voor het maatschappelijk thema gezondheid en zorg, door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) ontwikkeld voor het missiegedreven topsectoren- en innovatiebeleid van het kabinet.

Om deze ambitieuze centrale missie en de vier onderliggende missies te realiseren, moeten al in de komende jaren op verschillende terreinen resultaten worden geboekt. Een beknopte schets van de stand van zaken per december 2019 met een blik op 2023.

Onze gezondheid en zorg kennen diverse uitdagingen. Het aantal mensen met een chronische aandoening neemt toe, terwijl onze bevolking verouderd. Bij ongewijzigd beleid komen we al snel nog meer mensen en middelen tekort. De komende jaren werkt een brede maatschappelijke publiek-private coalitie aan een verandering van beleid en praktijk, met daarbij een oog voor de economische kansen. Dit gebeurt aan de hand van vijf inspirerende, ambitieuze missies zoals die geformuleerd zijn door het ministerie van VWS en haar partners.

De missies

Centrale missie

In 2040 leven alle Nederlanders tenminste vijf jaar langer in goede gezondheid, en zijn de gezondheidsverschillen tussen de laagste en hoogste sociaal- economische groepen met 30% afgenomen.

Missie I: Leefstijl en leefomgeving

In 2040 is de ziektelast als gevolg van een ongezonde leefstijl en ongezonde leefomgeving met 30% afgenomen.

Missie II: Zorg op de juiste plek

In 2030 wordt zorg 50% meer (of vaker) in de eigen leefomgeving (in plaats van in zorginstellingen) georganiseerd, samen met het netwerk rond mensen.

Missie III: Mensen met chronische ziekten

In 2030 is van de mensen met een chronische ziekte of levenslange beperking het deel dat naar wens en vermogen kan meedoen in de samenleving met 25% toegenomen.

Missie IV: Mensen met dementie

In 2030 is de kwaliteit van leven van mensen met dementie met 25% toegenomen.

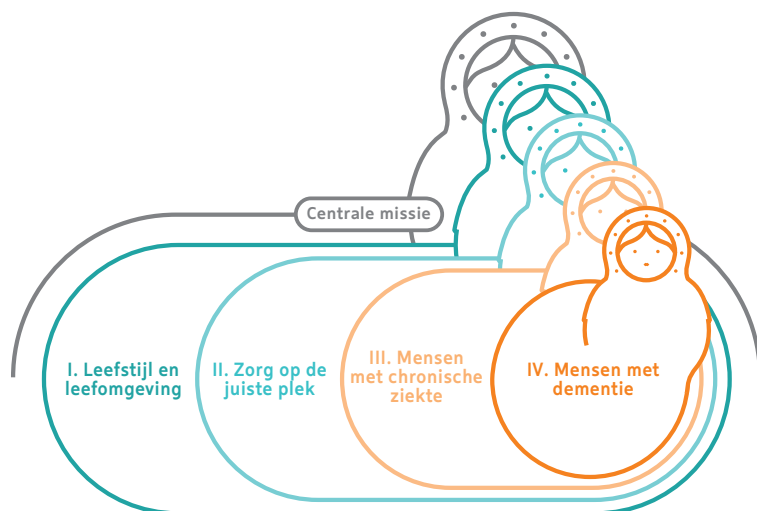
Matroesjka-model

De centrale missie en de vier daarvan afgeleide missies vormen één geheel, als in elkaar passende Matroesjka-poppen (figuur 1). De eerste missie, die gericht is op preventie, schept de voorwaarden voor het realiseren van missies II, III en IV. Missie II is essentieel voor missie III en IV, enzovoorts. Dat blijkt ook uit de op deze missies gebaseerde Kennis- en Innovatieagenda (KIA) 2020-2023, die onder verantwoordelijkheid van Topsector Life Sciences & Health (LSH; Health-Holland) in de eerste helft van 2019 werd geformuleerd door de groeiende publiek-private coalitie.

Veelbelovende ontwikkelingen

De coalitie neemt haar maatschappelijke verantwoordelijkheid en biedt middels de VWS-missies, de KIA en daaropvolgend Kennis- en Innovatieconvenant (KIC) de Nederlandse samenleving een optimistische propositie aan die tegelijkertijd kansen biedt voor het bedrijfsleven.

Enkele veelbelovende ontwikkelingen lopen als een rode draad door deze documenten. De kracht van burgers bijvoorbeeld, die in toenemende mate lokale preventie- en zorginitiatieven ontplooiën, zoals gebundeld in Nederland Zorgt voor Elkaar (NLZVE). Die kracht zal de komende jaren verder toenemen, nu een groeiende groep vitale en veelal goed

Figuur 1: Samenhang van de missies.

De centrale missie omvat, net als bij matroesjka-poppen, alle overige missies. Missie I omvat ook de daaropvolgende missies II, III en IV, etc. Missie IV, gericht op de levenskwaliteit van mensen met dementie, is de meest specifieke missie. Om deze missie te realiseren zijn antwoorden op kennis- en innovatievragen nodig rondom gezondheid en meedoen van mensen met chronische ziekten (missie III), organisatie van gezondheid en zorg (missie II), leefstijl en leefomgeving (missie I) en gezondheidsverschillen (de centrale missie).

Figuur 2: De toekomst van gezondheid en zorg.

Visualisatie van de verschuiving van zelfmanagement naar samenmanagement, van zorg intramuraal naar preventie en zorg extramuraal in de leefomgeving van burgers, naar analogie van De Juiste Zorg op de Juiste Plek. Preventie en zorg die vooral aansluiten op de diverse talenten van burgers en waarbij de informele en formele support nauw samenwerken, al dan niet met behulp van low tech, high impact technologie en zo nodig therapie.

opgeleide Nederlanders de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Deze informele *workforce* maakt grote veranderingen mogelijk. Zeker als de gezondheid en zorg-coalitie, regionale formele preventie en zorg en het bedrijfsleven de talenten van individuele burgers en collectieve initiatieven gaan steunen met technologie en therapie (figuur 2).

Publiek-private samenwerking

De innovatieve kracht van onze publiek-private samenwerkingen is een andere rode draad in KIA en KIC. Nederlandse kennisinstellingen (hogescholen, universiteiten, umc's en andere instituten) behoren op diverse terreinen tot de wereldtop; datzelfde geldt voor het Nederlandse kennisgedreven bedrijfsleven, inclusief het MKB. Met Topsector LSH en collega-topsectoren zijn in de afgelopen jaren al veel publiek-private partnerschappen tot stand gebracht (Oncode, RegMed XB, etc.). Daarmee is een toekomstbestendige kennis- en innovatie-infrastructuur gebouwd. De voor de missies benodigde technologie en therapie kunnen vanuit hier worden ontwikkeld en middels sociale innovatie door iedereen benut. De intra- en intersectorale samenwerking wordt verder uitgebreid om de verschuiving naar preventie en zorg in de leefomgeving mogelijk te maken. De groeiende coalitie investeert daarom in kind en cash ruim 1 miljard euro per jaar. Deze inzet is door de coalitie ceremonieel bekrachtigd op 31 oktober 2019 in Utrecht.

Samenhang in maatschappelijke thema's

Het missiegedreven topsectoren- en innovatiebeleid verwijst naar de grote wereldwijde uitdagingen. Deze zijn door ons Kabinet gebundeld in vier maatschappelijke thema's (met gezamenlijk 25 missies):

- Energietransitie en duurzaamheid
- Landbouw, water en voedsel
- Gezondheid en zorg
- Veiligheid

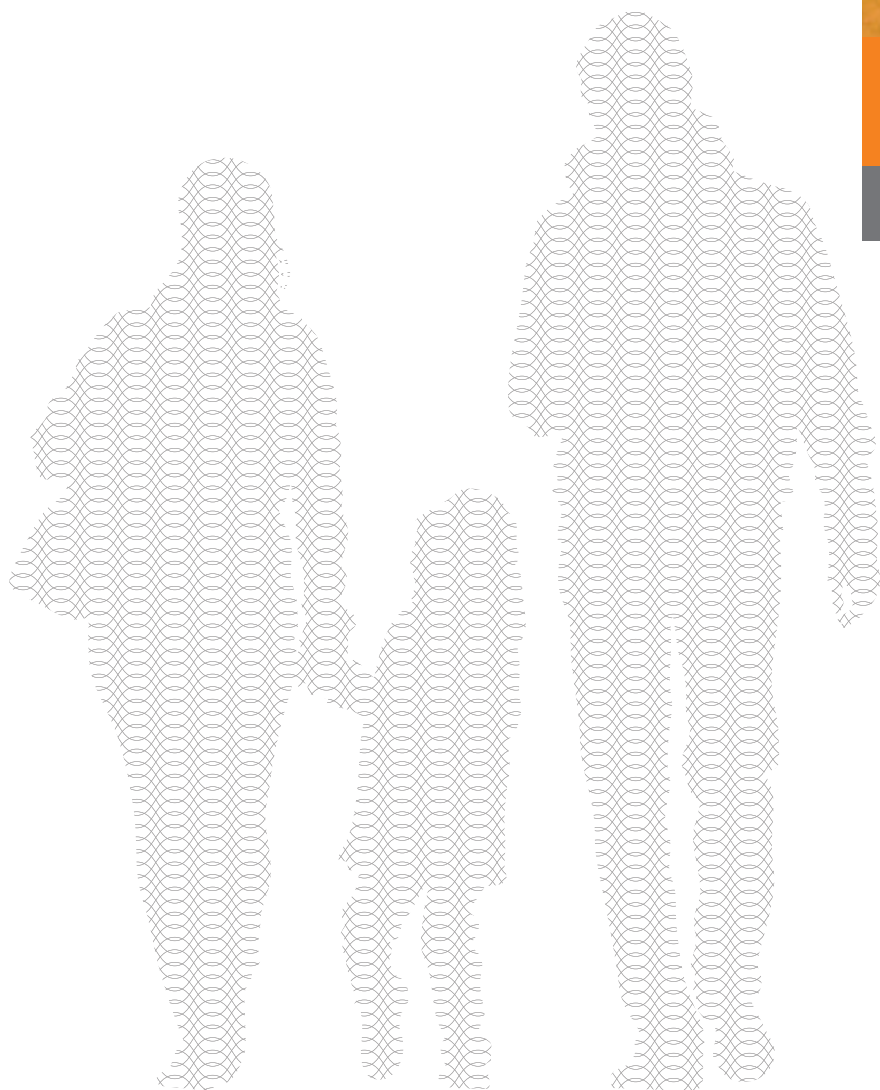
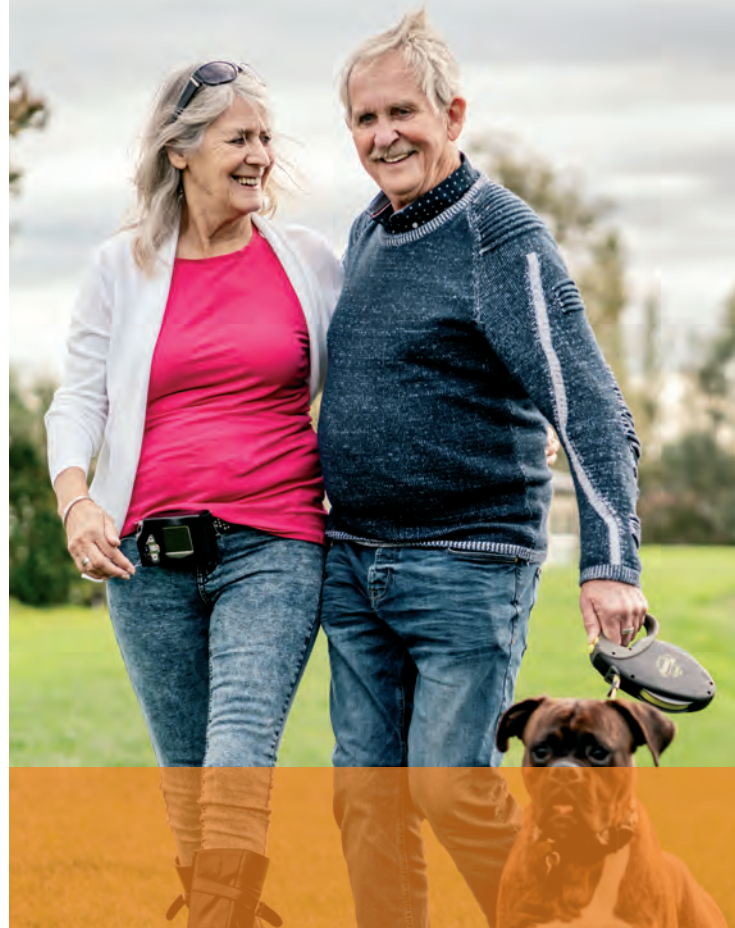
Op het eerste gezicht lijken die thema's weinig raakvlakken te hebben, maar de maatschappelijke veranderingen op elk van deze onderwerpen raken aan het geheel van de samenleving. Energietransitie, landbouw en veiligheid kunnen niet losstaan van inspanningen om de leefomgeving gezonder te maken en zorg samen met de burger in de eigen leefomgeving te organiseren. Het reduceren van autoverkeer bijvoorbeeld dient niet alleen de klimaatdoelen, maar ook de reductie van fijnstof waardoor de levensverwachting in de regio's geleidelijk toeneemt. Sectoroverstijgende samenwerking en het mobiliseren en faciliteren van de informele *workforce* zijn nodig om alle 25 missies tijdig te realiseren. Kijk voor alle missies op: www.topsectoren.nl

Fieldlabs (Grozzerdammen)

De hoogwaardige preventie en zorg in Nederland zijn belangrijke bronnen van kennis en ervaring, die onmisbaar zijn bij het realiseren van de missies. Via onderwijs en nascholing zullen professionals worden voorbereid op preventie- en zorgtaken in de leefomgeving van burgers. Gecoördineerd door Topsector LSH gaan de uiteenlopende inspanningen op al deze terreinen in publieke en private sectoren bijdragen aan het realiseren van de vijf missies. Zo worden op korte termijn *fieldlabs* – ook wel Grozzerdammen genoemd om de met die missies beoogde omkering van de zorg middels het anagram GROZ expliciet te duiden – en illustratieprojecten ingericht, waar de vernieuwing vorm krijgt en voor iedereen zichtbaar wordt als informatie- en inspiratiebron.

Verder lezen?

Het Missiedocument, Kennis- en Innovatieagenda 2020-2023 en Kennis- en Innovatieconvenant 2020-2023 zijn te downloaden op: www.health-holland.com/publications

Animatie
Missiegedreven topsectoren-
en innovatiebeleid

Animatie
GROZ

Health~Holland